

BORGARTING LAGMANNSRETT

KJENNELSE

Avsagt: 05.05.2009 i Borgarting lagmannsrett,

Saksnr.: 09-045292ASK-BORG/04

Dommere:

Lagdommer
Lagdommer
Lagdommer

Anne-Mette Dyrnes
Mette D. Trovik
Ragnhild Dæhlin

Ankende part

Fredrikstad Blad

Saken gjelder forbud mot offentliggjøring av rettsavgjørelse av hensyn til privatlivets fred, jf. domstoloven § 130 første ledd litra a.

Ved Fredrikstad tingretts kjennelse 2. mars 2009 ble en kvinne satt under vergemål (umyndiggjort). Kjennelsen ble ikke underlagt begrensninger i adgangen til offentliggjøring. Ved telefaks 5. mars 2009 begjærte Fredrikstad Blad utskrift av kjennelsen. Tingretten besluttet at utskrift ikke skulle gis av hensyn til privatlivets fred, jf. domstoloven § 130 første ledd litra a.

Fredrikstad Blad anket beslutningen til Borgarting lagmannsrett.

Tingretten vurderte omgjøring, men besluttet å opprettholde avslaget på utskrift, jf. oversendelsesbrev til lagmannsretten 16. mars 2009.

Fredrikstad blad har i det vesentlige anført:

Saken er av offentlig interesse fordi den angår vergeordningen. Det er viktig å sette søkelys på hvordan denne forvaltes, både av hensyn til offentligheten og av hensyn til den enkeltes rettssikkerhet. Omtale av saken i anonymisert form vil ikke identifisere kvinnen for andre enn dem som kjenner saken fra før. Offentlighet innebærer ikke nødvendigvis at mediene viderebringer alle detaljer i saken. Det er redaktørens ansvar, ikke rettens, å utøve et presseetisk skjønn om hvilken informasjon som skal publiseres. Lagmannsretten skal ta stilling til retten til innsyn, ikke hvilken informasjon media vil kunne komme til å bringe videre. Retten skal praktisere meroffentlighet, og dette taler også for at Fredrikstad Blad får utskrift av kjennelsen.

Fredrikstad Blad har ikke nedlagt formell påstand, men det fremgår at det som kreves er utskrift av Fredrikstad tingretts kjennelse 2. mars 2009 i anonymisert form. Det kreves også erstatning for utgifter til rettsgebyr.

Lagmannsretten skal bemerke:

Lagmannsrettens prøvingsadgang er begrenset. Det følger av tvisteloven § 29-3 tredje ledd at beslutninger bare kan påankes på det grunnlag at retten har bygd på en uriktig generell lovforståelse av hvilke avgjørelser retten kan treffe etter den anvendte bestemmelse, eller på at avgjørelsen er åpenbart uforsvarlig eller urimelig. Uttrykket ”hvilke avgjørelser retten kan treffe” sikter ikke bare til avgjørelsens art, men også til innholdet av avgjørelsen, jf. HR-2009-580-U. Ifølge Tvistemålsutvalgets utredning tar bestemmelsen sikte på tilfeller hvor retten måtte misoppfatte det rettslige spillerom den aktuelle bestemmelse gir, jf. NOU 2001:32 Bind B side 769.

Domstolloven § 130 første ledd litra a gir adgang til å forby at hele eller deler av en rettsavgjørelse gjengis offentlig hvis hensynet til privatlivets fred krever det.

Tingretten har begrunnet sin beslutning slik:

Tingretten mener at det ikke er tilstrekkelig om kjennelsen anonymiseres. Det vises til at navnet på den umyndiggjorte er kunngjort i Fredrikstad Blad, at det er relativt små forhold i Fredrikstad og at det er svært sjelden Fredrikstad tingrett avsier kjennelser om umyndiggjøring. Tingretten er av den oppfatning at hensynet til beskyttelse av den umyndiggjortes nærmeste familie må veie tyngre enn det offentliges interesse i vergeordningen.

Tingrettens avgjørelse er begrunnet i hensynet til privatlivets fred veid opp mot det kryssende hensyn til offentlighetens interesse i innsyn. Dette er et korrekt utgangspunkt. Tingretten har imidlertid ikke vurdert om innsyn i deler av avgjørelsen kan gis uten skade for privatlivets fred. Dette tyder på at tingretten har bygd på en uriktig generell lovforståelse. Tingrettens beslutning må derfor oppheves.

Fredrikstad Blad har fått medhold i anken, og skal derfor etter hovedregelen i tvisteloven § 20-2 ha full erstatning for sine sakskostnader. Fredrikstad Blad har krevd rettsgebyret "refundert". Lagmannsretten forstår dette som et krav om erstatning for sakskostnader. Domstolene hører administrativt under Justisdepartementet. Lagmannsretten viser til Rt-1997-1251 og pålegger Justisdepartementet å betale erstatning for sakskostnadene.

Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING

1. Tingrettens beslutning oppheves.
2. Staten v/Justisdepartementet betaler 5160 – femtusenetthundreogseksti – kroner til Fredrikstad blad innen 2 – to – uker etter forkynnelsen av denne kjennelse.

Anne-Mette Dyrnes

Mette D. Trovik

Ragnhild Dæhlin

Bekreftes
for førstelagmannen:

T. Grøndal

